

A stylized illustration on the left side of the slide. It features a light green house with a dark blue roof and a chimney, two dark blue windows, and a dark blue door. To the right of the house is a dark blue evergreen tree. Above the house and tree are white clouds and two blue birds in flight. A large light green location pin icon is positioned above the house.

Projektstöd för landsbygden 2023 – 2027

Petri Svanbäck
Österbottens NTM-central

CAP 2023-2027: Målen på EU-nivå

Främja kompetens, innovationer och digitalisering

Säkerställa en smart, hållbar och mångsidig jordbrukssektor som förbättrar livsmedelstryggheten	Stödja miljövard och klimatåtgärder och bidra till att de gemensamma miljö- och klimatrelaterade målen	Sträka den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden
1. Trygga jordbrukarnas inkomstnivå 2. Förbättra produktionens konkurrenskraft och kvalitet 3. Förbättra jordbrukarnas ställning på marknaden	4. Motarbeta klimatförändringen och anpassa sig till den 5. Främja effektiv miljövard och -skydd 6. Bidra till att bevara den biologiska mångfalden, livsmiljöerna och landskapet	7. Locka unga till branschen, underlätta utvecklingen av företagsverksamheten på landsbygden 8. Främja sysselsättningen, tillväxten och den lokala delaktigheten på landsbygden 9. Förbättra tillgången till säker, hälsosam och hållbar näring och djurens välbefinnande

Regionala tyngdpunkter och genomgående teman

Österbotten och Mellersta Österbotten

1. Lönsamt och livskraftigt jordbruk



2. Hållbart och effektivt nyttjande av naturresurser



3. Mångsidiga och konkurrenskraftiga landsbygdsnäringar



4. Gott att bo och driva företag på landsbygden



- Digitaliseringen
- Bio och cirkulär ekonomi
- Energieffektivitet
- Klimat
- Kompetens
- Innovationer
- Samarbete

[Regional plan för utveckling av landsbygden](#)

Aktuellt om projektfinansiering

- Uppskattad tid för ansökningsstart: "för vissa delar före semestrar". Första urvalsperioden tar slut möjligtvis i slutet av augusti
- Ansökan öppnas troligtvis i 3 olika skeden enligt stödform
- Elektronisk ansökan via Hyrrä, pappersansökningar tas inte emot
- Hyrrä förnyas → mera användarvänligt och anvisar bättre hur man gör ansökan
- På Österbotten NTM-centrals område ca 6,9 milj. € per år för projekt- och företagsstöd 2023-2027
- Nära samarbete med Leader-grupperna på området, samarbetsavtal ger riktlinjer för arbetsfördelning. Leader-grupperna har delvis skilda stödformer jämfört med NTM-centralen
- Samarbete även med andra fonder, t.ex. ERUF, ESF och JTF för att finansiera de bästa projekten: många finansieringsmöjligheter i början av nya finansieringsperioden

Finansieringsformer för projektstöd

- **Utbildningsprojekt**
- **Informationsförmedlingsprojekt**
- **Samarbetsprojekt**
 - Samarbetsprojekt för primärproduktion
 - Samarbetsprojekt med klimat- och miljötema
 - Samarbetsprojekt för att utveckla företag, näringar och service på landsbygden
- **Investeringsprojekt**
 - Allmännyttiga investeringar för utveckling av landsbygdens verksamhetsmiljö
 - Miljö- och klimatinvesteringar
 - Bredbandsinvesteringar

Vem kan söka?

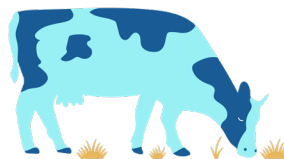
Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas offentligrättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar (några undantag) för verksamhet som syftar till att stärka den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområdena, främja en smart, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor samt främja miljövård och klimatåtgärder

Utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt



Mångsidiga möjligheter inom utbildning

- Målgruppen är landsbygdens företagare inklusive primärproducenter samt andra sammanslutningar
- Yrkesmässig kompletteringsutbildning och ökade färdigheter
- Vid sidan om traditionell utbildning kan man ordna onlinekurser, verkstäder, ömsesidigt lärande, handledning, demonstrationsåtgärder och gårds- och företagsbesök eller motsvarande åtgärder
- Teman kan vara t.ex:
 - Nyaste forskningsrönen
 - Klimat- och miljöfrågor
 - Digitalisering
 - Produktion och användning av energi samt energisparande



Stödnivån varierar enligt målgruppen

- Utbildning för jord- och skogsbuksamaktörer: max 100 % (NTM-centralens preliminära linjedragning 90%, min. 5 % privat, 0-5 % annan offentlig)
- Utbildning som inte gäller någon viss bransch eller grupp av aktörer: max 100 % (NTM-centralens preliminära linjedragning 90%, min. 5 % privat, 0-5 % annan offentlig)
- Utbildning för andra landsbygdsföretagare: max 70 %

Informationsförmedlingsprojekt riktas till en bredare målgrupp

Teman kan vara t.ex:

- nya lösningar och verksamhetsmodeller
- klimat- och miljöfrågor, t.ex. klimatförändringen och anpassningen till den
- utnyttjandet av digitaliseringen
- produktion och användning av förnybar energi samt energisparande
- cirkulär ekonomi
- hållbar produktion och verksamhet
- vattenvård
- Även olika typ av utredningar möjliga
- Stödnivån max. 100 % [NTM-centralens preliminär linjedragning: 95% \(5% antingen privat eller annan offentlig finansiering\)](#)

Samarbetsprojekt



Projekten genomförs i samarbete mellan en eller flera parter

- Avsikten med projektfinansieringen är att producera ett mervärde, inte att finansiera sedvanlig verksamhet... samarbetet sparrar verksamheten och ger nya infallsvinklar på utvecklingen
- Samtidigt är utvecklingen en gemensam inlärningsprocess, projektdeltagarna får ett kunnande som de kan utnyttja framöver
- Frågorna som ska lösas kräver dialog och försök som det behövs olika slags aktörer för (företag, föreningar, utvecklingsorganisationer)
- Fler aktörer kommer med i arbetet med att utveckla landsbygden
 - Nya aktörer som inte har "projekterfarenhet"
 - Aktörer från andra områden, t.ex. interregionala, internationella aktörer
 - Företag/utvecklare från olika sektorer möts
- Samarbetet ska grunda sig på avtal

Projekttyper för samarbetsprojekt



Samarbetsprojekt för primärproduktion

- EIP - Innovationsgrupper för landsbygden (EIP)
- Utveckling och modernisering av gårdarna
- Kvalitetssystem och producentorganisationer



Samarbetsprojekt inom klimat- och miljötema

- Samarbetsprojekt för klimat
- Samarbetsprojekt för naturresurser



Samarbetsprojekt för att utveckla företagens, näringarnas och landsbygdens service

- Projekt för att främja unga jordbrukare och företagsverksamhet
- Utveckling av service och verksamhetsmiljön på
- Samarbetsprojekt för smarta byar

Beredningsfinansiering

Samarbetsprojekt - allmänt

- **Mångsidiga möjligheter för att utveckla näringar och servicen på landsbygden**
- Projekt kan genomföras lokalt, regionalt, mellan regioner och riksomfattande
- Stödnivån varierar: max 60, 70, 75, 80 eller 100 % i enlighet med statsstödsreglerna
 - Företagsgruppsprojekt och projekt för jordbrukargrupper 75 %
 - *Österbottens NTM-centrals preliminära linjedragning gällande stödnivåer: 100 % → 95% (5% antingen privat eller annan offentlig finansiering). Övriga stödformer enligt max stödnivåer*
- Beredningsfinansiering 5.000 e möjlig för planering av företags- och jordbrukargruppsprojekt samt EIP och smarta byar -projekt

Samarbetsprojekt för primärproduktion



Samarbetsprojekt som gäller primärproduktionen 1/2

- **Projekt som hänför sig till det europeiska innovationspartnerskapet (EIP)**
 - Målet är att utveckla, testa och ta i bruk nya innovationer inom primärproduktionen
 - Landsbygdsnätverkets innovationslots bistår vid behov sökande och EIP-grupper
 - EIP-grupperna har också ett nära samarbete med bl.a. rådgivare och det nationella nätverket AgriHubi för att det ska gå snabbare att sprida och börja tillämpa ny kunskap och nya innovationer
- **Samarbetsprojekt för utveckling av gårdarna**
 - Målet är att utveckla gårdarnas marknadsorientering, konkurrenskraft, lönsamhet och modernisering av lokalerna
 - Strävan är att uppnå målet med hjälp av forskning, teknologi och digitalisering
 - Med åtgärden främjas målen i den nationella färdplanen för smart jordbruk 2030
 - Gemensamt utvecklande understöds på så sätt att ett gemensamt motiv är jordbruksföretags individuella utveckling och höjning av kunskapsnivån

Samarbetsprojekt som gäller primärproduktionen 2/2

- **Kvalitetssystem**

- Med projektet främjas jordbruksföretagares anslutning till olika slags kvalitetssystem, t.ex. ekologisk produktion, [namnskyddssystemet](#) eller Sikava
- Stödet kan vara max 70 % av de godtagbara kostnaderna

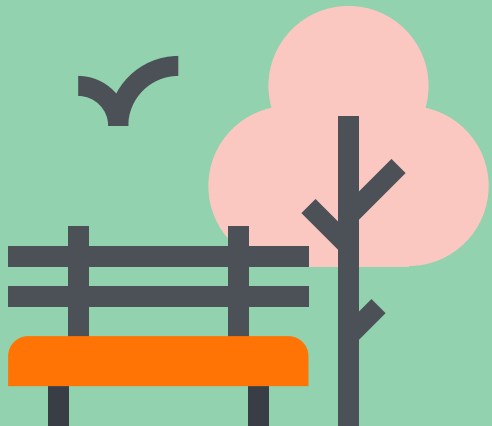
- **Producentorganisationer**

- Med projektet främjas uppkomsten av nya producentorganisationer
- För sammansättnings- och aktiveringskostnader kan det beviljas ett stöd på max 100 %
- När det gäller grundande av producentgrupper, producentorganisationer eller branschorganisationer kan stödet vara 10 % av den årligen saluförda produktionen och högst 100 000 euro per år
- Ansökan om godkännande som [producentorganisation](#) lämnas till Livsmedelsverket
- En producentorganisation kan hjälpa sina medlemmar med planering och marknadsföring av produktionen eller med att utveckla odlingsmetoderna

Projekt för jordbrukargrupper

- En grupp av små och medelstora jordbruksföretag utvecklar sin verksamhet genom i synnerhet gemensamma utvecklingsåtgärder och vid behov därutöver genom företagsspecifika utvecklingsåtgärder
- Målet kan t.ex. vara
 - utveckla arbetet och det produktionsmässiga samarbetet
 - främja att innovationer sprids samt olika parter inläring
 - Möjliggör t.ex utveckling av nya odlingsmetoder eller uppfinna lösningar för anpassning till klimatförändring
- Med en jordbrukargrupp kan man få sådan nytta som man inte skulle få via gårdsvis rådgivning (Neuvo-stöd)
- Minst 3 och max 10 företag
- Stödtagaren ska vara en utvecklarorganisation
- Stödnivån max 75%
- Möjlighet att söka om beredningspenning

Samarbetsprojekt inom klimat- och miljötema



Samarbetsprojekt som gäller klimatet

- innovationssamarbete inom bioekonomi för utveckling av produkter som hänför sig till stävjande av och anpassning till klimatförändringen
- för utveckling av nya klimatsmarta produkter, tjänster, tillvägagångssätt, metoder och tekniker inom jordbruket, livsmedelsbranschen, skogsbruket och små företag på landsbygden
- projekt vid mikroföretag t.ex. för att dela gemensamma arbetsprocesser eller lokaler och resurser
- samarbete mellan aktörer i en leveranskedja exempelvis inom energiproduktion, t.ex. utveckling av produktion, resurseffektivitet och nya verksamhetskoncept när det gäller decentraliserad energi
- t.ex. lösningar och förfaranden som planeras i samarbete för torvmark

Samarbetsprojekt som gäller naturresurserna

- främjande av samarbete inom ekologisk produktion
- främjande av företagares, vidareförädlares, landsbygdsföretagares, skogsägares, ungas, restaurangers och yrkesköks affärsverksamhet och samarbete inom branschen för naturprodukter
- främjande av vattenskydd och återvinning av näringsämnen
- lösningar för effektivare kolbindning
- med innovativt samarbete eftersträvas också påverkan på Östersjöns status, den biologiska mångfalden och anpassningen till och stävjandet av klimatförändringen med särskilt beaktande av skärgårdshavets avrinningsområde



Samarbetsprojekt för att utveckla företagens, näringsarnas och landsbygdens service

Samarbetsprojekt som gäller unga jordbrukare och företagsverksamhet

- målet är att få fler unga jordbrukare i branschen och att utveckla förutsättningarna att bedriva företagsverksamhet
- främja generationsväxlingar och ägarbyten
- stärka samarbete mellan landsbygdsföretag oberoende av bransch och satsningar på innovationer och produkt- och produktionsutveckling
- stöd kan beviljas för utveckling av nya produkter, tjänster, tillvägagångssätt, metoder och tekniker inom jordbruket, skogsbruket, livsmedelsbranschen och andra företag på landsbygden

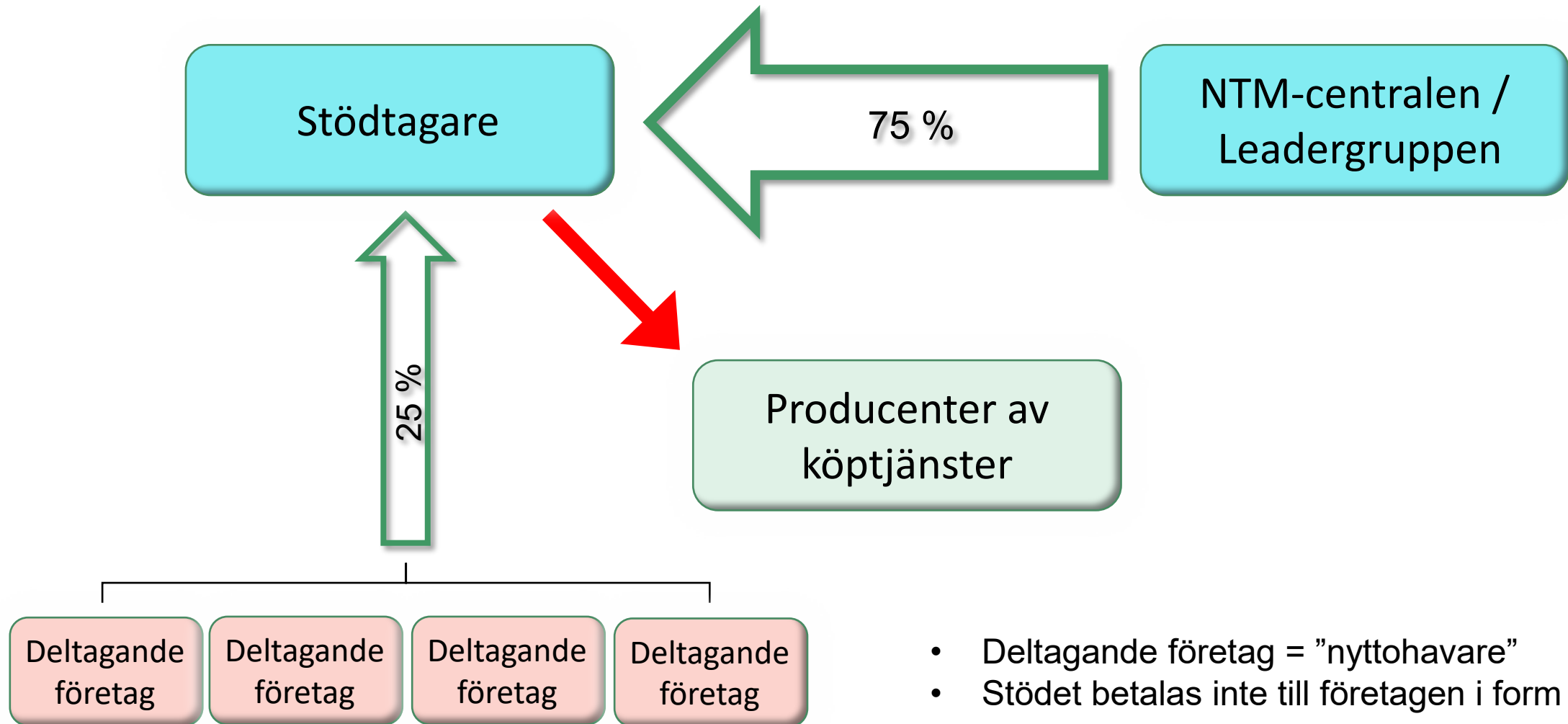
Samarbetsprojekt som gäller servicen och verksamhetsmiljön på landsbygden

- främja sysselsättning, tillväxt, jämställdhet och social delaktighet
- främja tillgången till service på landsbygden och servicens tillgänglighet
- förbättra möjligheterna att bo och driva företagsverksamhet på landsbygden; multilokalitet, distansarbete och platsoberoende arbete
- söka hållbara lösningar inom skogsbruket och sammanföra aktörer
- främja green care-verksamhet
- gemensamma utvecklings- och marknadsföringsprojekt inom turistbranschen
- samarbete kring utveckling, produktifiering och marknadsföring av hälsofrämjande omsorgs- och upplevelsetjänster som baserar sig på naturen
- utveckling av nya former för att utnyttja skogarna och naturen, t.ex. turist- och rekreationstjänster
- utvecklingsobjekt inom bioekonomi och cirkulär ekonomi; resurseffektivitet, hantering av bflöden och avfall, nya råvaror och främjande av förnybar energiproduktion

Företagsgruppsprojekt

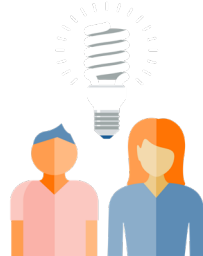
- En grupp av små och medelstora företag utvecklar sin verksamhet genom i synnerhet gemensamma utvecklingsåtgärder och vid behov därutöver genom företagsspecifika utvecklingsåtgärder
- Som mål kan vara att t.ex. att utveckla samarbetet inom produktionen eller samarbetet inom marknadsföringen och försäljningen
- Huvudmålet är att öka kompetens hos deltagande företag
- Minst 3 och högst 10 företag
- De minimis –stöd för deltagande företag
- Stödtagaren ska vara en utvecklarorganisation
- Stödnivån max 75%

Penningrörelse i ett företagsgruppsprojekt



- Deltagande företag = "nyttohavare"
- Stödet betalas inte till företagen i form av pengar

Beredningspenning



- 5 000 € standardiserad engångsersättning
- Kan beviljas för beredning av företags- eller jordbrukargrupsprojekt, projekt för producentorganisationer, EIP eller smarta byar –projekt
- Som resultat t.ex. ett intentionsavtal om projektets genomförande.
- Om beredningen inte leder till en konkret ansökan, en rapport om varför projektet inte är genomförbar
- Beslut görs kontinuerligt, inga urvalsperioder

Allmännyttiga investeringar och broadbandsinvesteringar



Allmännyttiga investeringar

- Stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den
- Hållbar skötsel av naturresurser
- Främjande av naturens mångfald
- Utvecklande av verksamhetsmiljön på landsbygden

Allmännyttiga investeringar för stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den

- Målet är att landsbygdsområdena ska bli klimatsmartare och livskraftigare och boendemiljön mer ekologisk
- Möjligt att främja sam användning av maskiner och anordningar som behövs i samband med nya innovationer för klimatlösningar
- Möjligt att främja allmännyttigt, icke-produktivt utnyttjande av torvproduktionsområden som tas ur bruk
- Investeringar i ökad säkerhet och användning av förnybara energikällor
 - T.ex. att börja använda sig av förnybar energi i gemensamma lokaler, såsom solpaneler eller luftvärmepumpar
- På ett offentligt ägt område kan t.ex. skog planteras för att skapa en park

Allmännyttiga investeringar för hållbar skötsel av naturresurser

- Icke-produktiva, allmännyttiga investeringsprojekt som främjar och förbättrar vattenskyddet
- Nya metoder, verktyg och verksamhetskoncept utvecklas och pilottestas inom skötsel och restaurering av små vattenområden, anlagda vattenskyddsvåtmarker och andra slags marker
- Anordningar som behövs för hållbar skötsel av naturresurserna kan skaffas för gemensamt bruk och investeringar som främjar delningsekonomi och cirkulär ekonomi kan främjas
 - Investeringar som *kompletterar* icke-produktiva våtmarksinvesteringar kan genomföras på offentligt ägda områden

Allmännyttiga investeringar för främjande av naturens mångfald

- Inom denna åtgärd genomförs investeringsprojekt som skapar och förbättrar landskapsvården på landsbygden, bylandskapets mångfald, naturens mångfald och ekosystemtjänster
 - Med ekosystemtjänster avses de tjänster och produkter som naturen kan erbjuda och som är viktiga för människans välbefinnande; att utveckla ekosystemtjänsterna gör området attraktivare och skapar fler rekreationsmöjligheter
- Inom åtgärden kan man främja nya sätt för att sköta, restaurera och förbättra naturens mångfald och genomföra nödvändiga investeringar och demonstrationer

Investeringar i utvecklingen av landsbygdens verksamhetsmiljö

Projektet kan gälla t.ex.

- Lokaler av hub-typ för distansarbete eller annan typ av investering som stöder **multilokalitet**
- vandringsled, vindskydd, idrottsanläggning, lekpark tai eller annan investering som förbättrar **rekreationsmöjligheter**
- småskalig **vattenförsörjningsinvestering**
- renovering eller annan investering som förbättrar **säkerhet eller tillgänglighet**

Villkor för allmännyttiga investeringar

- Avsikten är inte att allmännyttiga investeringar ska ersätta finansiering av sådana lagstadgade åtgärder som ligger på kommunens eller statens ansvar, utan avsikten är att förbättra och komplettera tjänsterna genom att utöka samarbetet mellan aktörerna och testa nya verksamhetskoncept
- När det gäller materiella investeringar kan stöd beviljas för byggnader, konstruktioner och anläggningar och maskiner
- De stödberättigande kostnaderna för allmännyttiga investeringar får inte överskrida 1 miljon euro
- Investeringar för att utveckla verksamhetsmiljön på landsbygden kan stödjas, om investeringen stöder landsbygdstjänster och den har betydelse för bevarande av tjänsterna och utveckling av nya former för ordnande av tjänster.
 - Stöd för investeringar i utvecklande av ekonomisk verksamhet kan beviljas om det finns en konstaterad marknadsbrist.

Stödnivåer för allmännyttiga investeringar

- **Allmännyttiga investeringar för miljö och klimat max 80 %**
- **Allmännyttiga investeringar för landsbygdens verksamhetsmiljö max 65%**
Investeringar som kan finansieras med 100 % stöd
 - investeringar som främjar säkerheten och beredskapen,
 - investeringar i serviceförsök för att finna lösningar som gäller tillgången på tjänster på landsbygden
 - investeringar i kultur-, motions- och fritidstjänster samt investeringar som förbättrar tjänsterna för barn och unga
 - investeringar som främjar utnyttjande av digitalisering i lokaler som används gemensamt
 - investeringar som ingår i planen för ett projekt för smarta byar genom vilket verksamhetsmiljön på lång sikt förbättras med beaktande av målen för hållbar utveckling.
 - *Österbottens NTM-centrals preliminära linjedragning: stödnivå 60-75%, investeringar som genomförs av offentliga samfund 100%*
- **Taloudellista toimintaa kehittävä investoinnit maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi 40 %**

Bredbandsinvesteringar



- Byanätsprojekt genomförs i landsbygdsområden där datakommunikationsförbindelser med höghastighet inte byggs utgående från marknadsvillkor
- Nätet ska garantera en förbindelse som fungerar med en hastighet på 1 Gbit/s
- Det byggda nätet ägs av stödtagaren och stödtagaren förbinder sig att hålla nätet i användning enligt stöd villkoren
- Stödnivå max 65 %

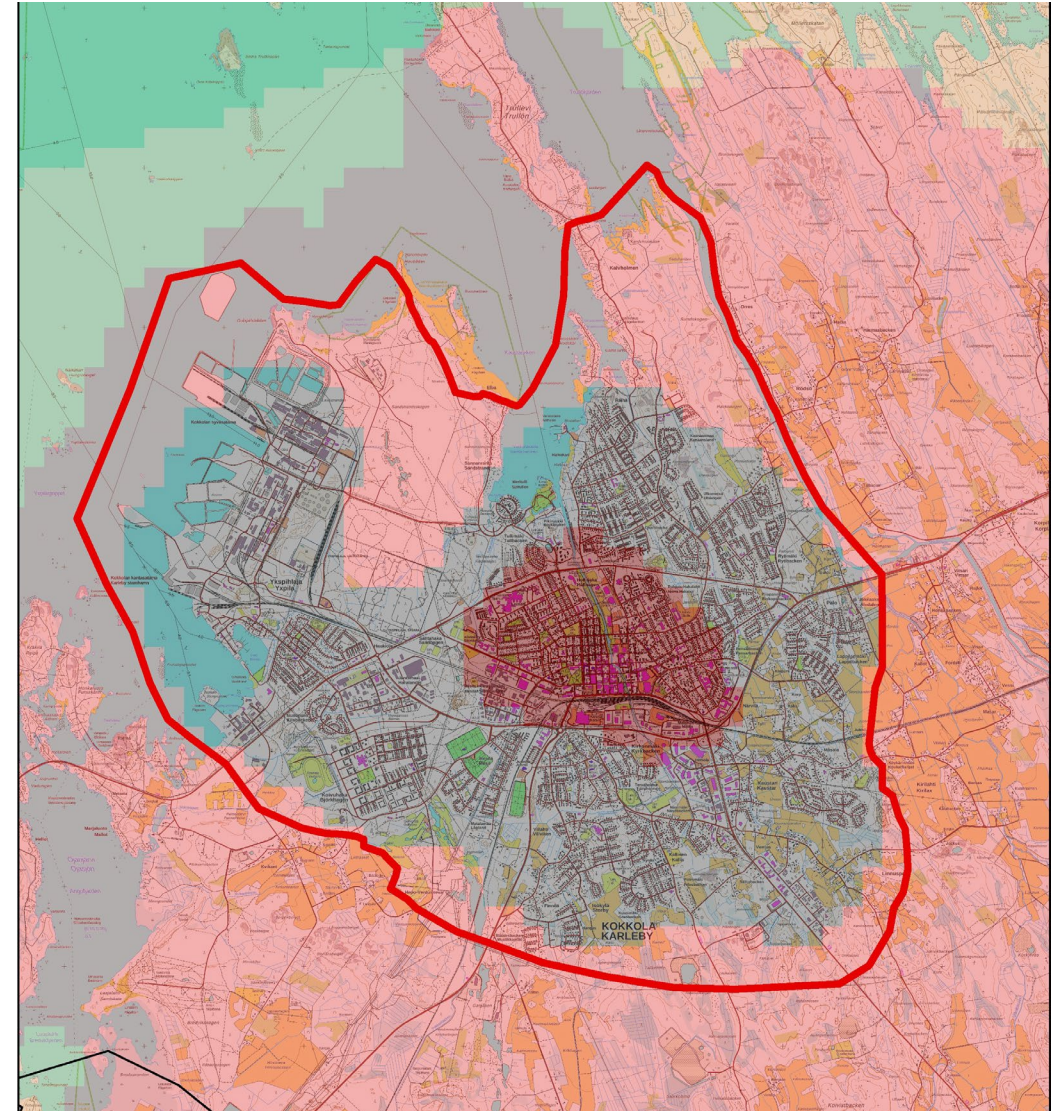
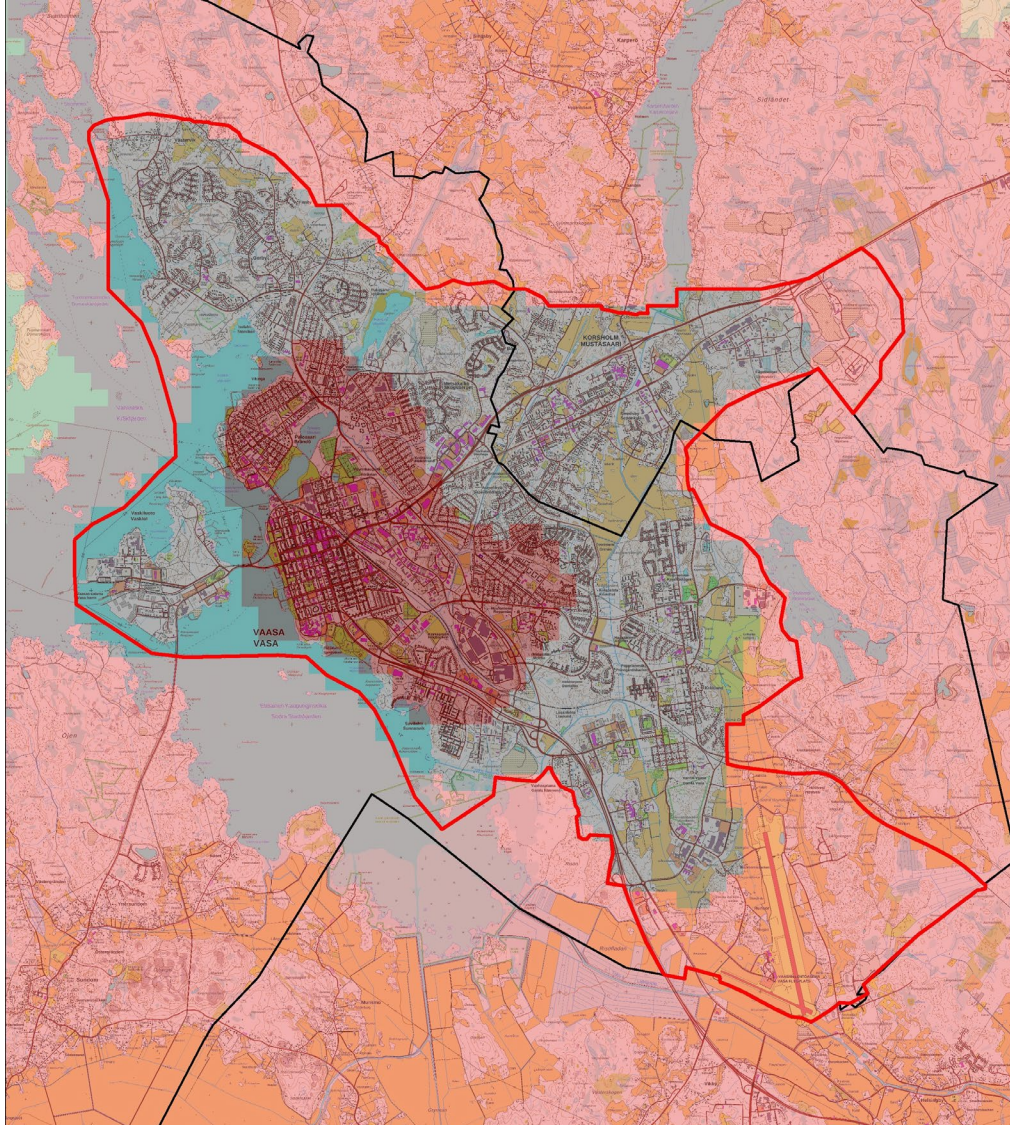
Sammandrag av stödnivåerna

Stödform	Max stödnivå	POH ELY preliminär linjedragning
Utbildning som inte gäller någon viss bransch	100 %	90 % min. 5 % privat, 0-5 % annan offentlig
Utbildning, jord- och skogsbuksamaktörer	100 %	90 % min. 5 % privat, 0-5 % annan offentlig
Utbildning, övriga företag	70 %	
Informationsförmedling	100 %	95 % 5 % antingen privat eller annan offentlig
Samarbetsprojekt	100 % 80 % 60 %	95 % 5 % antingen privat eller annan offentlig
Företagsgrupp	75 %	
Jordbrukargrupp	75 %	
Innovationsgrupp (EIP)	100 %	
Producentorganisationer	100 %	
Främjande av kvalitetssystem	70 %	
Beredningspenning	5 000 €	
Allmännyttig investering	65 % 100 %	20 % kommunal finansiering 60-75 %, varav 20 % kommunal finansiering
Investeringar för ekonomisk verksamhet	40 %	
Allmännyttiga miljö- och klimatinvesteringar	80 %	
Vattenförsörjningsinvestering	65 %	
Bredbandsinvestering	65 %	



Ansökan om stöd och beslut

Avgränsning av stödbart område i Vasa och Karleby



Från NTM-centralen
kan projektstöd sökas
kontinuerligt

Ansökningarna
behandlas periodvis
vid NTM-centralen

- Vanligen tre perioder per år
(2 st. på våren, en på hösten)

Granskning av villkoren
för stödberättigande

- Om villkoren inte
uppfylls, går ansökan
inte vidare till
poängsättning

Ansökningarna poängsätts
enligt riksomfattande
urvalskriterier

- Projekt som underskrider
minimipoängsgränsen (1,5p) går inte
vidare till urvalsskedet

Ansökningarna rangordnas enligt poäng
och finansieras om det är möjligt inom
finansieringskvoten

Stöd söks via det reviderade Hyrrä-
systemet (inte möjligt att lämna in
pappersansökan)
<https://hyrra.ruokavirasto.fi/>

Behandling av ansökan

Innehållet av projektplan

- utvecklingsbehov, projektets mål, åtgärder som krävs för att uppnå målen, kriterier för utvärdering av genomförandet och en uppskattning av tidpunkten för genomförandet samt en beskrivning av hur en hållbar utveckling beaktas
- hur ska projektet genomföras, resultat och effekter som eftersträvas med projektet
- kostnadsförslag och en finansieringsplan
- en redogörelse för hur man vid förberedelserna för projektet har beaktat resultaten av projekt som tidigare finansierats
- hur den verksamhet som projektet resulterar i fortsätter efter att projektet avslutats
- uppgifter om de aktörer som deltar i projektets genomförande, om ansvar för genomförande finansiering och om behövliga avtalsarrangemang,
- en beskrivning av sättet att informera och rapportera om hur projektet framskrider

Det är viktigt att noggrant presentera innehåll, tidtabell och resurser för olika åtgärderna!

Urvalskriterier

- JSM har gjort beslut om nationella urvalskriterier
- 4 eller 5 kriterier som varierar en aning enligt projektyp
- För varje kriterie kan ett projekt få 0-4 poäng
- Ett projekt måste få minst en poäng för tema 1
- Ett vägt poängmedeltal ska vara minst 1,5 poäng
- I behandlingen rangordnas ansökningarna enligt totala poäng
- [Kriterierna finns på landsbygd.fi](https://www.landsbygd.fi)

Samarbetsprojekt som exempel

1. I vilken utsträckning främjar projektet målen för den riksomfattande CAP-planen och den regionala planen för utveckling av landsbygden? (30 %)
2. Hur kostnadseffektivt är projektet? (15 %)
3. Hurdant är projektets genomslag? Vilken förändring består efter att projektet har slutförts? (25 %)
4. I vilken utsträckning främjar projektet målen för hållbar utveckling? (15 %)
5. Hurdan är projektets kvalitet? (15 %)

Till sist

- Exakta tidtabellen för ansökningsstart och beslutsfattandet är ännu oklar
- Det lönar sig att redan nu planera projekt och diskutera idéerna med NTM-centralen
- [Infopaketer för projektaktörer](#)
- www.landsbygd.fi



Petri Svanbäck
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
050 3128653

